

СМОЛОВИК Р.Ф., к.е.н., проф., «НТУ «ХПІ»

СИРОМ'ЯТНИКОВА О.В., ст. викл., «НТУ «ХПІ»

ГОЛОВЧЕНКО І.І., студент, «НТУ «ХПІ»

АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В сучасних умовах господарювання ефективне використання бюджетних коштів стає необхідною умовою функціонування бюджетних установ. Внаслідок незабезпечення органів місцевого самоврядування належної організації системи внутрішнього контролю допускається неефективне використання коштів державного бюджету, що призводить до необґрунтованих втрат бюджету.

Згідно с Постановою [1] бюджетним установам було рекомендовано створити структурні підрозділи внутрішнього аудиту з 1 січня 2012 р. Разом з тим, зважаючи на обмеженість в фінансуванні, у системі органів місцевого самоврядування, не завжди діє система внутрішнього контролю. Також, однією з причин такої ситуації, на нашу думку, є те, що діяльність внутрішнього аудиту в переважній більшості установ спрямована на проведення фінансових аудитів та аудитів відповідності, які забезпечують оцінку виконуваних функцій (достовірність фінансової та бюджетної звітності, ведення бухгалтерського обліку, дотримання планів, контрактів тощо).

Незначна кількість проведених аудитів ефективності не

забезпечує керівництво інформацією щодо причини системних порушень і проблем; не надає оцінку виконанню повноважень структурними підрозділами щодо втілення бюджетних програм; не визначає якість надання адміністративних послуг та ризику, які негативно впливають на виконання функцій і завдань установ.

В умовах реформування системи фінансового контролю України аудит ефективності визначається як пріоритетний. Ефективне використання бюджетних коштів залишається актуальним питанням, зважаючи на наявність проблеми нецільового та неефективного використання державних коштів, правильності та законності їх витрачання. За таких умов потребує обґрунтованості плановий обсяг видатків, необхідно знаходити та використати резерви залучення додаткових грошових ресурсів для поліпшення діяльності, виявляти надлишкові асигнування.

На відміну від традиційного фінансового аудиту аудит ефективності дає змогу отримати незалежну думку за результатами оцінки інформації щодо: рівня ефективності використання бюджетних коштів при виконанні державних програм; виявлення чинників, які перешкоджають досягненню максимального результату; обґрунтування пропозицій підвищення ефективності використання бюджетних коштів. При здійсненні аудиту ефективності повинен здійснюватися комплексний та всеосяжний аналіз причин неефективного використання бюджетних коштів на основі рекомендацій щодо вдосконалення бюджетного процесу, чинного законодавства та економічної політики держави [2].

Зважаючи на вищезначене, рекомендуємо за відсутності в структурі бюджетної установи відділу внутрішнього аудиту призначити посадову особу, на яку будуть покладені повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту, та передбачити в планах діяльності збільшення кількості проведення внутрішніх аудитів ефективності, що дозволить запобігти неефективному та нерезультативному використанню бюджетних коштів.

Список літератури:

1. Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011>;

2. Калиневич Г. Аудит ефективності як засіб покращення фінансового контролю в системі освіти / Г. Калиневич // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 1 (50). Ч. 2. – С. 241-249.